

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE**

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MEDIJIMA, S
KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2011.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MEDIJIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. a u svezi članka 38. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 56/1990, 135/1997, 8/1998-pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000-pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001-pročišćeni tekst, 55/2001-ispravak, 76/2010 i 85/2010-pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM

Ocjena stanja

Zakon o medijima („Narodne novine“, br. 59/04) uređuje javnost vlasništva i vlasničke strukture nakladnika medija.

Člankom 31. Zakona o medijima izričito je propisano da dionice nakladnika koji obavlja djelatnost javnog informiranja moraju glasiti na ime. Nakladnici su dužni do 31. siječnja svake kalendarske godine Hrvatskoj gospodarskoj komori dostaviti podatke o tvrtki i sjedištu, odnosno imenu i prezimenu te prebivalištu svih pravnih i fizičkih osoba koje su neposredno ili posredno imatelji dionica ili udjela u toj pravnoj osobi s podatkom o postotku dionica ili udjela. Također za prethodno navedene osobe nakladnici su dužni dostaviti podatke o tome drže li te osobe za sebe ili drugoga dionice i/ili udjele u drugim poduzetnicima na koje se primjenjuje ovaj Zakon i podatke o tome jesu li te osobe članovi uprave, nadzornih odbora ili upravnih vijeća u poduzetnicima na koje se primjenjuje Zakon o medijima. Podatke o strukturi vlasništva nakladnik je obavezan objaviti u »Narodnim novinama« do 28. veljače svake kalendarske godine. Podaci o dioničarima i nositeljima udjela do 1% vrijednosti kapitala objavljuju se zbirno.

Odredbe Zakona o medijima o ograničenju vlasništva primjenjuju se i na strane pravne i fizičke osobe bez obzira na to u kojoj državi imaju svoje sjedište, odnosno prebivalište, osim ako je zakonom određeno drugačije.

Zakon o medijima uređuje i zaštitu tržišnog natjecanja i nedopuštenu koncentraciju u medijima (članak 35. do 37.)

Ako nakladnik ne izvrši obvezu dostave podataka, Hrvatska gospodarska komora upućuje mu pisano upozorenje s navođenjem mogućih sankcija za neizvršenje obveze.

Imajući u vidu dosadašnju praksu, te mogućnost da se određenim pravnim poslovima prikrije vlasnička struktura nakladnika ili vlasništvo stjecatelja dionica ili udjela u pravnoj osobi nakladnika, potrebno je zakonom predvidjeti određene mehanizme sprječavanja ovakvih pojava, kao što su dostava isprava o stjecanju dionica ili udjela ili prekršajno sankcioniranje prikrivanja vlasničke strukture nakladnika.

Pitanja koja se uređuju Zakonom

Predloženim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o medijima uređuju se sljedeća pitanja:

- precizira se odredba članka 32. o transparentnosti vlasničke strukture nakladnika, na način da se propisuje obveza dostavljanja Hrvatskoj gospodarskoj komori ovjerenih preslika isprava o stjecanju dionica ili udjela u nakladniku,
- zabranjuju se pravni poslovi koji imaju za cilj prikrivanje vlasničke strukture nakladnika ili vlasništva stjecatelja dionica ili udjela u pravnoj osobi nakladnika,
- utvrđuje se da su pravni poslovi kojima se prikriva vlasnička struktura nakladnika ili vlasništvo stjecatelja dionica ili udjela u pravnoj osobi nakladnika ništetni,
- preciziraju se prekršajne odredbe koje uređuju dostavu podataka i isprava Hrvatskoj gospodarskoj komori te se uvodi prekršajna odgovornost za prikrivanje vlasničke strukture nakladnika.

Posljedice koje će proisteći donošenjem ovoga Zakona

Donošenjem predloženog Zakona doprinijet će se boljoj primjeni odredbi Zakona o medijima koje uređuju transparentnost vlasničke strukture nakladnika medija, te će se spriječiti i prekršajno sankcionirati prikrivanje vlasničke strukture medija.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o medijima po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. Naime, sukladno zaključku Vijeća za nacionalnu sigurnost predviđena je hitna izmjena Zakona o medijima, radi preciziranja odredbi koje uređuju transparentnost vlasničke strukture nakladnika, te kako bi se spriječilo i prekršajno sankcioniralo prikrivanje vlasničke strukture medija. Iz navedenih razloga predlaže se da se zakonski prijedlog donese po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MEDIJIMA

Članak 1.

U Zakonu o medijima („Narodne novine“, br. 59/04) u članku 32. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Svaki je nakladnik dužan u roku iz stavka 1. ovoga članka dostaviti Hrvatskoj gospodarskoj komori ovjerene preslike isprava o stjecanju dionica ili udjela u tom nakladniku tijekom prethodne godine. Isprave o stjecanju ne dostavljaju se za dionice i udjele do 1% vrijednosti kapitala.“

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Nakladniku koji ne izvrši obvezu iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka Hrvatska gospodarska komora uputit će pisano upozorenje s navođenjem mogućih sankcija za neizvršenje obveze.“

Iza dosadašnjeg stavka 4. koji postaje stavak 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Zabranjuje se prikrivanje vlasničke strukture nakladnika ili vlasništva stjecatelja dionica ili udjela u pravnoj osobi nakladnika bilo kojim pravnim poslom. Pravni poslovi kojima se prikriva vlasnička struktura nakladnika ili vlasništvo stjecatelja dionica ili udjela u nakladniku su ništetni.“

Članak 2.

U članku 59. stavku 1. podstavak 6. mijenja se i glasi:

„6. niti nakon 15 dana od dana primitka upozorenja iz članka 32. stavka 4. ovoga Zakona, Hrvatskoj gospodarskoj komori ne dostavi podatke i ovjerene preslike isprava iz članka 32. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona,“.

Iza podstavka 6. dodaju se podstavci 7. i 8. koji glase:

„7. ne objavi podatke iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona u „Narodnim novinama“,

8. prikrije vlasničku strukturu nakladnika ili vlasništvo stjecatelja dionica ili udjela u pravnoj osobi nakladnika suprotno zabrani iz članka 32. stavka 6. ovoga Zakona,“.

Dosadašnji podstavci 7., 8., 9., 10. i 11. postaju podstavci 9., 10., 11., 12. i 13.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Člankom 1. dopunjuje se članak 32. Zakona o medijima na način da se propisuje da je svaki nakladnik dužan do 31. siječnja svake kalendarske godine dostaviti Hrvatskoj gospodarskoj komori ovjerene preslike isprava o stjecanju dionica ili udjela u toj pravnoj osobi. Isprave o stjecanju ne dostavljaju se za dionice i udjele do 1% vrijednosti kapitala. Također se ovom odredbom zabranjuje prikrivanje vlasničke strukture nakladnika ili vlasništva stjecatelja dionica ili udjela u pravnoj osobi nakladnika bilo kojim pravnom poslom. Pravni poslovi kojima se prikriva vlasnička struktura nakladnika ili vlasništvo stjecatelja dionica ili udjela u pravnoj osobi nakladnika su ništetni. Nakladniku koji ne izvrši prethodno navedene obveze Hrvatska gospodarska komora uputit će pisano upozorenje s navođenjem mogućih sankcija za neizvršenje obveze.

Člankom 2. dopunjuje se članak 59. stavak 1. Zakona na način da se propisuju prekršajne odredbe u pogledu obveze dostavljanja Hrvatskoj gospodarskoj komori podataka o dioničarima i nositeljima udjela u pravnoj osobi nakladnika i ovjerenih preslika isprava o stjecanju dionica i udjela. Uvodi se prekršajna odgovornost za neobjavljivanje podataka iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona u „Narodnim novinama“. Također se uvodi prekršajna odgovornost za pravnu ili fizičku osobu koja prikrije vlasničku strukturu nakladnika ili vlasništvo stjecatelja dionica ili udjela u pravnoj osobi nakladnika suprotno zabrani iz članka 32. stavka 6. ovoga Zakona.

Člankom 3. propisano je da ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

ODREDBE ZAKONA O MEDIJIMA KOJE SE MIJENJAJU

ZAKON

O MEDIJIMA

V. JAVNOST VLASNIŠTVA

1. *Transparentnost vlasničke strukture*

Članak 32.

(1) Nakladnici su dužni do 31. siječnja svake kalendarske godine Hrvatskoj gospodarskoj komori dostaviti podatke o tvrtki i sjedištu, odnosno imenu i prezimenu te prebivalištu svih pravnih i fizičkih osoba koje su neposredno ili posredno imatelji dionica ili udjela u toj pravnoj osobi s podatkom o postotku dionica ili udjela.

(2) Za osobe iz stavka 1. ovoga članka nakladnici su dužni dostaviti podatke o tome drže li te osobe za sebe ili drugoga dionice i/ili udjele u drugim poduzetnicima na koje se primjenjuje ovaj Zakon i podatke o tome jesu li te osobe članovi uprave, nadzornih odbora ili upravnih vijeća u poduzetnicima na koje se primjenjuje ovaj Zakon.

(3) Pravnoj osobi koja ne izvrši obvezu iz stavka 1. i 2. ovoga članka Hrvatska gospodarska komora uputit će pisano upozorenje s navođenjem mogućih sankcija za neizvršenje obveze.

(4) Podatke iz stavka 1. ovoga članka nakladnik je obavezan objaviti u »Narodnim novinama« do 28. veljače svake kalendarske godine. Podaci o dioničarima i nositeljima udjela do 1% vrijednosti kapitala objavljuju se zbirno.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 59.

(1) Novčanom kaznom do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba koja:

1. obavlja djelatnost nakladnika a nije upisana u sudski ili drugi odgovarajući registar,
2. u kalendarskoj godini ne obavijesti javnost o informacijama sukladno članku 14. ovoga Zakona,
3. na zahtjev državnih tijela ne objavi bez naknade priopćenje iz članka 19. ovoga Zakona,
4. obavijesti protivno odredbi članka 20. ovoga Zakona,
5. postupa suprotno članku 31. ovoga Zakona,
6. niti nakon 15 dana od dana primitka upozorenja iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona, Hrvatskoj gospodarskoj komori ne dostavi podatke iz članka 32. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
7. ne dostavi do 30. travnja svake godine Hrvatskoj gospodarskoj komori izvješća i podatke sukladno članku 34. stavku 1. i 2. ovoga Zakona ili ne objavi do 30. travnja svake kalendarske godine podatke u svom mediju sukladno članku 34. stavku 3. ovoga Zakona.
8. ne podnese prijavu namjere provedbe koncentracije poduzetnika iz članka 36. ovoga Zakona,
9. postupa suprotno članku 37. stavku 2. ovoga Zakona.
10. ne utvrdi i ne objavi Opće uvjete za distribuciju tiska ili odbije preuzeti u distribuciju tisak protivno članku 38. stavku 1. ovoga Zakona,

11. nakladnik koji objavom programskog sadržaja povrijedi prava djece i mladeži iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom do 100.000,00 kuna.